

nostre sollicitudinis partes. Hinc est quod nos, ad quorum aures (quod non sine animi nostri molestia referimus) pervenit, nonnullos ex venerabilibus fratibus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, in deputandis Vicariis, ac in assignatione portionum, Vicariis perpetuis parochialium dictis Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, collegiis, vel locis piis perpetuo unitas, ex Concilio Tridentino & facienda, ita modum excessisse, ut parum aut nihil ex fructibus, redditibus & proventibus parochialium Ecclesiastarum sic unitarum, Ecclesiis, Monasteriis, beneficiis, collegiis, alii locis piis remanserit, ob idque multæ ortæ sint super hoc controversæ circa interpretationes dicti Concilii.

Nos ad eas tollendas animum intendentem, considerantesque uniones ipsas ideo a prædecessoribus nostris factas esse, ut ex redditibus & emolumenibus beneficiorum unitorum, Ecclesiis Monasteriis, collegiis, beneficiis, & locis piis, quibus illa uniuntur, facilis onera eisdem incumbentia supportentur, & promptius a ministris Ecclesiasticis in eisdem divina officia celebrentur, hospitalitas servetur, aliaque caritatis opera exercantur, ac etiam, ut nihilominus cura animarum dictarum parochialium laudabiliter exerceatur, motu proprio, & ex certa nostra scientia, auctoritate Apostolica, hac nostra perpetuo valitura constitutione statuimus, & ordinamus, ac declaramus, quemadmodum etiam de ipsis Concilii mente fuisse colligimus, Patriarchas, Archiepiscopos & Episcopos prælatoros, in assignatione portionis ipsis Vicariis perpetuis ex prædicto Concilio ipsorum Prælatorum arbitrio facienda, ita se contineat & arbitrari debere, ut non major centum, nec minor quinquaginta scutorum annorum summa, computatis omnibus etiam incertis emolumenis, & aliis obventionibus communiter percipi solitis, eis omnino assignetur, nisi Vicariis temporariis solitum fuisse plus assignari, sive in quantitate aut quota fructuum, pecuniae que numerata, fundo seu alia re stabili portio hujusmodi constituantur, cujuscunque valoris parochialis Ecclesia unita fuerit, & habita etiam ratione redditum & onerum loci, cui parochialis ipsa unita fuerit, ita quod portiones ultra vel infra dictas summas scutorum centum, & scutorum quinquaginta haec tenus assignandæ, quod excessum & defectum hujusmodi nullius roboris & momenti existant, & ad summas prædictas redactæ & auctæ respectivæ censeantur, nisi tamen valor annuus ipsis parochialis unitæ habita ratione (ut præfertur) minor sit quinquaginta scutis, quo casu portio assignata vel assignanda Vicario perpetuo, non debeat excedere summam annuum valoris dictæ parochialis, sed sufficiat, quod omnes fructus ejus duntaxat attribuantur ipsi Vicario perpetuo.

Et quoniam iniquum esset, eos, qui commodis privantur, eadem onera, qua prius sustinebant, debere sufferte, volumus & statuimus, quod Ecclesiæ, Monasteria, collegia, beneficia, & pia loca hujusmodi, in quorum parochialibus Ecclesiis unitis contingat Vicariis prædictas erigi, pro quantitatibus fructuum ipsis Vicariis perpetuis assignatorum, ad solutionem quindenniorum, quam nobis & Camera Apostol. solvunt, ulterius non teneantur, sed eis detractio sat ad ratam certorum, quæ de fructibus dictarum parochialium percipiuntur: ita tamen, quod Vicarii perpetui, qui pro tempore deputabuntur, teneantur accipere a sede Apostolica novam provisionem sua deputationis, & solvere annatam proportione fructuum, redditum & proventuum certorum sibi assignata, & expedire literas Apostolicas, nec alias ad possessionem distarum Vicaria-

a De portionibus assignandis Vicariis perpetuis habet decretum Concilii Trident. sess. 7. c. 5. Et de unionum forma, c. 9. sess. 24. & sess. 24. c. 13. & 15. de reformatione.

rum perpetuarum, & servitum earundem parochialium admitti possint, nisi soluta annata, & expeditis literis Apostolicis nova provisionis, ut præfertur: aliquoquin integrum quindennium solvi debere, nec Vicarii prædicti ante tuta conscientia fructus percipere possint. Volumus insuper, & ita mandamus, quod dicti Vicarii perpetui non ad liberam ordinariorum electionem, sed ad nominationem illorum, in quorum Ecclesiis unitis ponentur, cum ipsorum ordinariorum, seu eorum Vicariorum, prævio examine approbatione deputentur. Et si dictæ parochiales unitæ erant Monasteriorum regularium mendicantium, possint a superioribus dictorum Monasteriorum nominari ex ipsis mendicantibus, quos si ordinarii prævio examine, per se aut eorum Vicarios faciendo, idoneos ad curam animarum exercendam invenerint, & ita pro idoneis approbaverint, teneantur in Vicarios, ad nutum ratiæ superiorum suorum amoviles, deputare. Idemque etiam servetur in regularibus Monachis tantum, dummodo in ea parochiali, in qua unus ex eis Monachus fuerit, servata forma prædictæ, Vicarius deputatus, habitent cum eo saltem quatuor alii ex dictis Monachis.

TITULUS XIV. DE RESIGNATIONIBUS, ET PERMUTATIONIBUS.

CAP. I.

Legitima beneficij resignation, omnem temporis, & personarum dolum excludens, certò dierum spatio ante obitum firmari debet.

CAP. II.

Prosumimus resignations fide & non vere fieri, si illi, qui literas facultatis & licentiae, cum clausula etiæ compertuationis seu simpliciter in eorum favorem resignantibus Ecclesiastica, dispositioni Apostolicæ generaliter reservata existant, habent, & personæ compertantes cum eis, seu simpliciter in eorum favorem resignantes, resignata per eos beneficia quatuor mensæ & ante resignationes ipsas pacifice non possederint, vel ipsi resignantes, intra mensem post resignationes ipsas, morte præventi fuerint, si tamen tempore resignationum, seu permutationum eorundem infirmi erant, ea infirmitate, de qua decesserint.

CAP. III.

Resignationes & iurium concessiones infra quod tempus publicari debeat.

CAP. IV.

Gregorius XIII.

Humano vix iudicio ita bene quicquam, & providenter fanci potest, quin usus sepe aperiat, doceatque id, quod salubre fore credebatur, minus experiendo prodesse: quod in illis constitutionibus, quas ad prohibendas simulatas, occultas & beneficiorum Ecclesiasticorum resignations, diversi Romani Pontif. multisariam ediderunt, & fel. record. Pius Papa V. prædecessor noster, novissime promulgavit, cognoscimus accidisse. Nos hoc malum prout occasio necessitasque postulat, coercere volentes statuimus, ut posthac omnes & quocunque resignationes, etiam causa permutationis, ac commendarum, & etiam literis Apostolicis non confectis, & possessione non habita, necnon litis & iurium quorumcunque cessiones, ac retrocessiones, quæ deinceps de quibuscumque beneficiis Ecclesiasticis, in nostris, seu Rom. Pont. pro tempore existentis manibus, ac etiam eorum Notario publico & testibus fient, & a nobis, vel illo, seu nostro, vel illius mandato admittentur, & super eis provisiones, & quæ-

cun-

a Beneficia nisi certo tempore ante mortem fuerint resignata, resignatio, quam mors mox sequitur, facta, tanquam fraudulenta & fraudis presumptione gravata, non subsistit, ut est in rep. cancell. de infr. resig. intra 20. dies. Quæ regula quo pacto sit intelligenda, latius explicant Gomehus & Rebuffus.

cunque aliæ dispositiones, sive temporales, sive perpetuæ, aut ad hoc mandata Apostolica, sub quacunque forma, & quibuscumque etiam sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalibus, ac piis locis quocunque privilegio suffultis, facta publicari debent cum literis Apostoli desuper confessis, intra sex & menses, si beneficium citra montes fuerit, ultra vero intra novem, a data concessionis gratiæ, non autem a die prædicti super ea consensus numerandos, etiam si postea concessio gratiæ hujusmodi ex quavis causa, diversisque subsequentibus datis, ac quotiescumque & quovis modo reformata, & valida redditæ fuerit, pluræve, & quotquot in alium, vel alios cessiones, ac etiam in ipsummet primum resignantem, vel cedentem retrocessiones, termino prædicto nondum elapo, intercesserint, ita ut unicus duntaxat terminus omnibus his successivis cessionibus ac retrocessionibus decurrat, ut qui postremus gratiam habuerit, publicationem hujusmodi facere, ceteraque omnia hic prescripta intra eundem terminum præstare teneatur. Ipsa autem publicatio in cathedrali, & in beneficij Ecclesiæ, vel Ecclesiis, si in pluribus illud sit, fiat, ibique dum frequens populus ad Missarum solemnia conuenit, palam omnibus, literæ Apostoli prædictæ earumve transumptum authenticum exhibeat, claraque & intelligibili voce resignatio seu cessio hujusmodi, ac beneficij qualitas, & invocatione, nominaque, & cognomina resignantium seu cedentis, ac illius, in cuius favorem gratia hujusmodi facta est, pronuntiantur, ita ut hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi existentium verisimiliter pervenire, scriptoque de his omnibus exemplo collato valvis dictarum Ecclesiastarum affixum relinquantur. Si vero Ecclesia beneficij ruralis sit, aut populo, conventuque caret, eo casu in parochiali, intra cuius parochiæ limites beneficium ipsum consistit, & in cathedrali Ecclesiæ, vel si locus bello, seu peste, alijs manifestis periculis subjaceat, tune in proxima parochiali, ac etiam in cathedrali Ecclesiæ, vel si aditus ad illas, aut utramvis, minime sit securus, in alia cathedrali vel parochiali viciniori periculorum immuni, publicatio hujusmodi peragatur. Is quoque, in quem disponi vel mandari de beneficio, etiam litigioso, vel accidente non posso, sub quacunque forma contigerit, possessionem beneficij intra dictum tempus, vigore literarum Apostolicarum desuper confessarum, nec alias apprehendere debeat, & si propter item, aut aliud legitimum impedimentum nequiverit, saltem literas Apostolicas eum earum publicatione, si tunc facta erit, Judici, seu executori illarum, vel alii, ad quos pertinet, per se vel procuratorem eum legitimum, intra idem tempus præsentare, & apud illum vel illos pro ipsarum literarum executione instare, & possessionem hujusmodi instanter petere teneatur. Ceterum modus & forma hic tradita semper & ubique debeat observari, nec alia, vel æquipollens ulli modo admitti, in omnibus hujusmodi resignationibus, cessionibus quorumcunque beneficiorum, tam regularium quam secularium. Quod si quicquam prædictorum omnium fuerit, dictis terminis utquaque modo sint irritæ & inane. Dat. Rom. Non. Jan. 1583.

CAP. III.
Resignationes legitimis de causis tantum admitti debere.

Pius V.

Quanta Ecclesia Dei incommoda omni tempore attulerit, & nunc quotidie magis afferat, ministrorum in eam ingressio b vitiosa, jam late perspiciant, & cum mortore expendant Præsules omnes & Pastores, quando hæc perniciæ cæterarum omnium maxima, tam multas orbis Ecclesiæ impie violavit. Quia vero hoc malum, cum in ceteris frequens,

a Hi menses computari debent a die supplicationis, non a die consensus, quamvis Gomes. afferat a tempore consensus computandos. .7. Paris. cons. 143. Christoph. Roffin. de benef. b Mervit suffragantib. non ambitu provehi debent & ad beneficia & sacra limina ingredi, c. nullus itaque i. c. inscr. 8. q. 1.

tum maxime in beneficiorum, & officiorum Ecclesiastico-dimissione admittitur, nemini molestum esse debet, quod perinde de reprimendis quotidianis fraudibus, quæ hac in re frequentiores internoscuntur, certam aliquam rationem tandem initiri, officii nostri partes, in prohibenda omnibus interim resignationum hujusmodi receptione, paulo severius interposuerimus, omnesque beneficiorum interim resignandorum dispositiones, quæ fierent, in irritum revocaverimus, ac etiam decernimus, nullum per eas in illis jus, neque titulum, vel coloratum, tam in petitorio, quam in possessorio, ipsis provis tribuere, quin etiam eos, ad illa deinceps obtinenda, perpetuo inhabiles fore: collatores vero alias in illorum dispositiones, etiam tanquam devotionis jure, feso interponere non posse, sed de eis, ut vero vacantibus, sive per Romanos Pontifices, sive alios collatores eorundem superiores, ut præventum esset, libere provideri.

Nunc autem intendentem institutum hoc nostrum, quo sanctorium Domini cupimus illibatum auctore Domino persequi, ac simul, quantum in nobis est, cavere, ne resignations ipse dehinc pro cuiusque arbitrio, nullisque vel certe levibus causis, passim & temere admittantur, prohibitionem, & alia prædicta ac cetera omnia, nostris super hoc literis contenta, eatenus relaxamus, ut posthac Episcopi, & alii facultatem habentes, eorum duntaxat resignations recipere & admittere possint, qui aut senio confessi, aut valetudinarii, aut corpore impediti, vel viati, aut criminis obnoxii, censurisque Ecclesiasticis irritati, aut nequeunt, aut non debent Ecclesiæ, vel beneficio inservire, seu qui unum aliud, vel plura beneficia obtinerint, vel quos ad aliud contigerit promoveri, religionem quoque ingressuri, vel matrimonium contrahenti, si statim postea id te ipsa exequantur, denique cum quis ex aliis casibus acciderit, qui constitutione felicis recordationis Innocentii Papæ III. de dimittendis cathedralibus Ecclesiis edita continentur. Qui etiam ob capitales inimicitias nequeunt, vel non audent in loco beneficij residere securi. Sed nec horum ullus sacro ordinis mancipatus, nisi religionem ingressurus, valeat ullo modo beneficium vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliud ei sit, quo in vita possit commodè sustentari. Ad hæc beneficiorum permutations admittere, quæ canonice sanctionibus, & Apostolicis constitutionibus permittantur. Caveant autem Episcopi, & alii prædicti, itemque omnes electores, presentatores, & patroni tam Ecclesiastici, quam laici, quicunque sint, ne verbo quidem aut nutu, vel signo, futuri in hujusmodi beneficiis & officiis successebant, ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum significatio vel hortatu designarentur, aut de his assumendum promissio inter eos, vel etiam intentio qualisque intercedat. Ceterum præcipimus atque interdicimus, ut ipsi Episcopi, aut alii collatores, de beneficiis & officiis resignandis prædictis, aut suis, aut admittentium consanguineis, affinis vel familiaribus, etiam per fallacem circuitum multiplicatarum in extraneos collationum, audiant providere: quod si secus, ac etiam quicquid præter vel contra formam prædictorum fuerit a quocunque temere attentatum, id totum ex aunc vires & effectum decernimus non habere. Qui vero contrafecerint, ut in eo quo deliquerint puniantur, a beneficiorum & officiorum collatione, necnon electione, presentatione, confirmatione, & institutione, prout cuique competierit, tam diu suspensi remaneant, donec remissionem a Rom. Pont. meruerint obtinere, & qui talia beneficia seu officia receperint, eos prædictis poenis volumus subiacere. Et nihilominus in eos, qui sic suspensi, conferre, eligere, præsentare, confirmare, vel instituere, ausi fuerint, excommunicationis, quoad personas, quo vero ad capitula, & conuentus,

ventus, a divinis suspensionis sententias ipso facto promulgamus. Romæ Cal. April. 1568.

C A P. IV.

Consensus qui prestari debet in beneficiorum resignationibus, quo pacto notetur, & computetur in libris Camerae Apostolicae.

Clemens VII.

Sancissimus in Christo pater, & D. N. D. Clemens, divina providentia Papa VII. Constitutionem suam de consensibus in Cancelleria, vel Camera Apostolica extunc de cætero præstandis, quoad materias Francie infra tres menses, in aliis vero infra quindecim dies, a die extensionis eorundem consensuum computandos, in libris solitis, & authenticis annotandos, ad obviandum fraudibus, qua in retardatione annotationis consensuum hujusmodi committebantur, nuper editam declarando, voluit, quod dicta tempora, non a die extensionis consensuum in dictis libris, cum ipsa constitutio sic nihil operatur, nec per eam dictis fraudibus in aliquo obviatur, sed a die præstationis eorundem consenitum, intelligi debeant. Et quoniam nonnunquam præstantur consensus super supplicationibus nondum ad registrum missis, seu adhuc penes Datarium suum existentibus, & notarii non possunt tales consensus in dictis libris annotare, nisi videant hujusmodi supplications registratas seu expeditas, & sepe labuntur dicta tempora, antequam ipsa supplications ad registrum mittantur seu expediantur, voluit & declaravit, quod tunc & eo casu dicta tempora a die, quo Datus hujusmodi supplications ad registrum, vel summis niserit, computari debeat, diem autem missio- nis hujusmodi de cætero annotabit Datus, pro tempore in calce supplicationum consenitum aliquem requirenit, per haec verba videlicet: *Missa die tali N. Datus: quæ verba voluit ad plenam probationem missionis prædictæ sufficere. Præterea voluit, quod notarii, de libris consensibus rogati, in annotatione illarum in dictis libris facienda, teneantur de die missionis hujusmodi sicut de data supplicationum, expressam mentionem facere, ut die præstationis consenitum, & die missionis supplicationum hujusmodi simul junctis, ex illorum inspectione evidenter appareat ipsi consensus infra tempora prædicta in dictis libris annotati, & notarii requisiti de cætero ad ponendum aliquos consensus in libris prædictis, suscepitos fructus Clericus omittens dicere officium regnare debet.*

TITULUS XV.
DE FRUCTUUM BENEFICII
RESTITUTIONE.
C A P. I.

Suscepitos fructus Clericus omittens dicere officium regnare debet.

Leo X. in Concilio Lateranensi.

Sacramus & ordinamus, quod quilibet habens beneficium, cum cura vel sine cura, si post sex menses ab obtento beneficio divinum officium non dixerit, legitimo impedimento cessante, beneficiorum suorum fructus non faciat suos, pro rata omissionis officii, & temporis, sed eos tanquam injuste perceptos, & fabricas Ecclesiarum, ejusmodi beneficium, vel pauperum eleemosynas erogare teneantur: si vero ultra dictum tempus in simili negligientia contumaciter permanerit, legitima monitione præcedente, beneficio ipso privetur, cum properter officium detur beneficium. Intelligatur autem officium omittere, quoad hoc, quod est de beneficio, privari posse, qui per quindecim dies illud saltem hoc non dixerit, Deo tamen ultra præmissa debita omissionis reddituri rationem. Quæ poena in habentibus beneficia reiterabilis totiens fit, quotiens contra facere convincatur.

C A P. V.

Beneficiorum fraudulentæ permutations prohibentur,

Pius IV.

Sancissimus in Christo Pater, & Dominus noster, Dominus Pius, divina providentia Papa IV. ad cuius aures pervenit, nonnullos beneficia Ecclesiastica per eos obtenta, in amicorum aut alias sibi gratiarum personarum favorem, etiam in ordinariorum illorum collatorum manibus, contra juris dispositionem resignare cupientes, certam fieta permutationis formam excogitasse, per quam

Pius
Fructuum amissio ob neglectas horas canonicas pro rata temporis præteriti officii perpenditur.

Pius V.

Ex proximo Lateranensi Concilio a pia, & salubris sanctio emanavit, ut quicunque habens beneficium Ecclesiasticum cum cura, & sine cura, si post sex menses, quam illud obtinuerint, divinum officium legitimo cessante impedimento non dixerit, beneficiorum suorum fructus pro rata omissionis officii, & temporis suos non faciat, sed eos tanquam injuste perceptos in fabricas ipsorum beneficiorum, vel pauperum eleemosynas erogare teneatur. Veruntamen multorum animi suspensione tenentur, cujusmodi ratæ prædictæ ratio sit habenda: Nos huic rei evidentius, atque expressius providere volentes statuimus, ut qui horas omnes canonicas uno vel pluribus diebus intermisserit, omnes beneficij, seu beneficiorum suorum fructus, qui illi, vel illis diebus responderent, si quotidie dividerentur: qui vero matutinum tantum, dimidiam: qui cæteras omnes horas, aliam dimidiam: qui harum singulas, sextam partem fructuum ejusdem diei amittat: tametsi aliquis choro additus non recitans omnia horis canonicas cum aliis præsens adsit, fructusque, & distributiones forte aliter assignatas sola præsentia, juxta statuta, consuetudinem, fundationem, vel alias sibi lucrificisse prætendat. Is etiam præter fructum, & distributionum amissionem: item ille, qui primis sex mensibus officium non dixerit, nisi legitimum impedimentum ipsum excusat, grave peccatum intelligat admisisse. Declarantes præstmonia, præstmoniales portiones, & qualiacunque beneficia, etiam nullum omnino servitum habentia, obtinentes cum prædictis pariter contineri. At quicunque

pensionem, fructus, aut alias res Ecclesiasticas, ut clericus, percipit, cum modo prædicto ad dicendum officium parvum B. Mariae Virginis decernimus obligatum, & pensionum, fructuum, rerumque ipsarum amissioni obnoxium. Romæ 12. Cal. Octobr. 1572.

C A P. III.

Tempore obitus beneficii fructus transiunt ad successores non ad heredes. h. d.

Julius III.

NOstræ intentionis nunquam fuit, quod quisvis, quorumcunque beneficiorum a, etiam Episcoporum, Archiepiscoporum, Patriarcharum, & aliorum Prælatorum, etiam Cardinalium, ubilibet, etiam in Romana Curia, aut districtu, pro tempore decadentium, sive ex testamento, per ipsos beneficatos, etiam vigore facultatum quarumcunque eis in specie, vel in genere, etiam prætextu quorumcunque capitulorum, ac statutorum, & ordinacionum, etiam nostrorum, sub quibusvis tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet concessionum condito, sive intestato heredes, fructus, &c. ac pecunias, & res alias, per ipsos sic defunctos beneficatos, etiam Episcopos, Archiepiscopos, Patriarchas, & alios Prælatos, ac Cardinales, ante eorum obitum non exactos, etiam pro tempore ante obitum hujusmodi decurso debeantur, ac eorum solutionis dies beneficatis, & Cardinalibus viventibus advenierit, & per ipsos beneficatos, & Cardinales non stetit, quo minus illos exegerint, quinimo omnem pro ilorum exactione necessariam diligentiam etiam judicialiter agendo fecerint, quoquo modo exigere, aut etiam sponte oblatos percipere.

a Conc. Lat. sess. 9. Dominicus de Soto q. 5. art. 6. lib. 10. hoc decretum prudenter interpretatur. Menochius vero de arbit. jud. cent. 5. cas. 429. certis mediis hanc pœnam minuere contendit.

a Vacantium beneficiorum fructus debent converti in Ecclesiæ utilitatem, vel reservari futuro successori. text. in c. quia sepe de elect. in 6. c. si propter. de script. eod. lib.

FINIS LIBRI PRIMI.

SEPTIMI
DECRETALIUM
LIBER SECUNDUS.

TITULUS PRIMUS.

DE FORO COMPETENTI, ET JURISDICTIONIS
ORDINARIAE POTESTATE.

C A P. I.

Laicos in Clericos nulla potestas, & ideo Ecclesiasticorum cause in foro jurisdictionis ordinariae debent decidi.

Martinus V.

Ad reprimendas insolentias transgressorum, eorumque præsumptionem refranandam, si nervus Ecclesiastica disciplina lentescat, eorum voluntas preclivior fit ad peccandum, & exemplum impu-

nitatis periculosus in alios derivatur. Propter quod ad præfidentis officium pertinet sic debitam executionem adhibere justitiae, quod commissa jam puniat, & committendorum in posterum audaciam interdicat. Sane sicut displiceretur accipimus, nonnulli diversorum regnum, & terrarum Judices, aliquæ officiales laici, & laicales personæ jurisdictionem in temporalibus exercentes, exerceantur facientes, non attendentes, quod laicos in Clericos, & Ecclesiasticas personas, & illorum bona nulla sit attributa potestas, prætextu hujusmodi, quod asserant in suis dominis ad se pertinere, coercere via facti, quæ vere, & fidei attentata afferuntur, etiam in quocunque loco sacro, vel religioso, quantumque Deo dicato, ex quacunque causa